

Kas rahvusooper Estonia uus maja võiks kerkida linnahalli piirkonda mere äärde?

Suurema rahvusooperi saamiseks on mitu varianti: juurdeehitus Uue turu platsile olemasoleva hoone säilitamiseks, senistesse ruumidesse kõrvallavade rajamine või olemasoleva saali Estonia puiesteega paralleelseks keeramine nii, et praegusest välimusest ei jää midagi alles. Linn eelistaks aga rajada uue ooperimaja hoopis mere äärde.

Riigi keskkonnaameti praegune seisukoht välistab juurdeehituse Uue turu platsile looduskaitse piirangute tõttu. Tallinna strateegiadirektor Raido Roop rääkis piirangutest lähemalt. «Rahvusooperi hoone on riikliku kaitse all olev ehitismälestis ning selle kõrval asub looduskaitsealune park,» selgitas ta. «Riigikogu otsuse sõnastus, mis nägi ette rahvusooperi praeguse hoone juurdeehitust, eeldab piirangute ülevaatamist ning nende olulisel määral muutmist või leevendamist.» Ka Tallinna linnaplaneerimise ameti muinsuskaitse osakonna seisukoht on, et suures mahus juurdeehitus põhjustab bastionimüüride hävinemise, mille tõttu Uue turu platsile ulatuv juurdeehitus ei ole kehtivate regulatsioonide tõttu võimalik. Roopi sõnul on linnale oluline südalinna aktiveerimine ja linna avamine merele. «Seetõttu võiks kaaluda alternatiivseid asukohti, näiteks linnahalli ja selle ümbrust. Ka Tallinna Sadam on pakkunud ühte kinnistut. Neid variante ei ole praegu väga täpselt arutatud, aga erinevalt praeguse Estonia asukohast on seal ruumi piisavalt. Pigem tekib küsimus linnahalli osas, sest ka varasemad kultuuriministrid on palunud linnal uurida, kas selle asemele on võimalik rajada ooperiteater. Aga need uuringud ja arutelud on alles ees,» rääkis Roop.

Vaja kõik läbi kaaluda Estonia hoone tuleviku komisjon jõudis aastase tööga järeldusele, et rahvusooperi ruuminappuse leevendamiseks tuleb igal juhul lahendus leida - muud varianti pole. Komisjoni aseesimehe, Estonia Seltsi juhataja Mart Miku sõnul on vaja koostada ajaloolisele teatrihoonele muinsuskaitsele eritingimused ning tellida sõltumatu eksperdi analüüs, kui sobilik oleks praeguse ajaloolise hoone muutmine. «Rahvusooperil Estonia tuleb korraldada arhitektuurivõistlus ning koostada

Pealinn

9

Kultuuriminister
Rahvusooper Estonia
Estonia teater
Teater

detailplaneering, mille menetlemise käigus saaks kõik aspektid avalikult läbi arutada ja kaaluda, kuid jätkata tuleb ka alternatiivsete asukohtade otsimisega kesklinnas,» ütles Mikk. «Kui see õnnestub, siis algab koostöö Tallinna ja riigi vahel, et teha selgeks, kas on võimalik neid tingimusi leevendada ja muuta, ning pärast seda tuleb juba maaomandi küsimus. Estonia nimi on seotud just selle majaga praeguses asukohas, piirangud ongi mõeldud meie endi hüvanguks ning tänu sellele muudetavad. Meie ees seisab ajalooline võimalus teha teoks eelkäijate unistus meie järeltulijate hüvanguks. Raha selleks on olemas, olgem siis targad ja tehkem.»

Roop kinnitas, et lahenduse otsimisega tuleb arukalt edasi minna. «Kuigi suutsime komisjonis vaadata keskkonnakaitse piiranguid, siis hoonet ennast puudutavaid piiranguid on vaja veel detailsemalt analüüsida,» lausus ta ja lisas, et praegu pole teada, kuidas mõjuks juurdeehitus Estonia fassaadile ja sisemusele.

Estonia pakub kolme varianti

Miku sõnul on ruumikama Estonia saamiseks kolm varianti.

Esiteks on võimalik säilitada maksimaalselt olemasolevat hoonet. «Sel juhul käib jutt ainult sellest, et võimalikult vähe sekkutakse senisesse tagafassaadi ja kogu Uue turu plats oleks täidetud juurdeehitusega,» selgitas ta.

Teisel juhul ehitataks ümber praegune saal. «See jääb samasse asukohta, Georg Otsa tänava poole tehakse kõrvallava ja teine kõrvallava asuks praeguses sisehoovis,» mainis Mikk.

Kolmandas variandis ei jääks Miku hinnangul olemasolevast saalist sisuliselt midagi alles: «Teatrisaal keeratakse paralleelselt Pärnu maantee ja Estonia puiesteega, aga hoone mahud jäävad laias laastus samaks.»

Mullu septembris tööd alustanud komisjon kohtus aasta jooksul kaheksa korda, et arutada piiranguid ja kaasaegse ooperiteatri ruumide vajadust ja asetust. Töörühma eesmärk oli välja pakkuda visioon Rahvusoper Estonia hoone arendamiseks praeguses või alternatiivses asukohas. Komisjoni kuulusid Tallinna linna ja Rahvusoper Estonia esindajad, kelle seas on ka valdkonna tunnustatud eksperte.

"Ooperile pakkus kohta ka Tallinna Sadam."

Estonia juhtkond eelistab pigem juurdeehitust Pärnu mnt äärde.
QP Arhitektid Linn eelistaks rahvusooperi uue kohana linnahalli
piirkonda. Tallinna Linnakantselei

Jürgen Fogel